

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан педагогічного факультету
Олефіренко Т.О.

« 1 » Вересня 20 21 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни

РЕКРЕАЛОГІЯ ДОЗВІЛЛЯ

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
освітнього ступеня бакалавр
галузі знань 01 Освіта /Педагогіка
освітньо-професійної програми «Педагогіка дозвілля»

Шифр за навчальним планом ПП 2.06

Київ 2021

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Рекреалогія дозвілля» затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова «_25__» __березня__ 2021_ року, протокол № __9__ .

Розробник програми: Тепла О. М. - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки
(назва кафедри)

«_1__» __вересня__ 2021_ року, протокол №_1__

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

Н. М. Дем'яненко
(прізвище, ініціали)

I. Опис навчальної дисципліни

Шифр дисципліни ПП2.06

Загальні характеристики навчальної дисципліни	Навчальне навантаження з навчальної дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 01 «Освіта / педагогіка» (шифр, назва)	Кількість кредитів - 3		Методи навчання: лекції, презентації, пояснення, проблемні ситуації, ілюстрації.
Спеціальність (код, назва) 011 «Освітні, педагогічні науки»	Загальна кількість годин -90		
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Освітній ступінь (бакалавр/магістр)	Лекції:		
	<i>10</i>	<i>6</i>	
Обов'язкова	Семінарські (практичні) заняття:		
	<i>10 (10)</i>	<i>2(2)</i>	
Рік вивчення освітнього компоненту за навчальним планом - 2	Лабораторні заняття:		Форми поточного контролю: індивідуальне усне опитування; фронтальне опитування; письмова модульна контрольна робота.
Семестр -IV	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 2 - самостійна робота - 4	<i>60</i>	<i>80</i>	Форма підсумкового контролю Іспит
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - українська	<i>30/60</i>	<i>10/80</i>	

Предмет вивчення навчальної дисципліни - науково-теоретичні основи рекреаології дозвілля й її специфіка, що виступає важливою складовою теоретико-практичної підготовки майбутнього педагога до творчої високопродуктивної фахової діяльності та вирішення проблем професійного й особистісного характеру.

Міждисциплінарні зв'язки – навчальна дисципліна «Рекреаологія дозвілля» є логічним продовженням професійної підготовки, спрямована на розвиток професійно-значущих творчих якостей майбутнього педагога, його здатності до творчої та інноваційної фахової діяльності. Викладання дисципліни узгоджено з вивченням психології, педагогіки, культурології дозвілля, педагогічної творчості та спеціальних методик, проходженням педагогічної практики на основі міжпредметних зв'язків.

Мета і завдання навчальної дисципліни –

Метою викладання курсу «Рекреаологія дозвілля» є формування системи знань з основних концепцій рекреаології дозвілля, виявлення сучасних проблем у рекреаційній дозвіллевій діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Рекреаологія дозвілля» є:

- створення системи знань про специфіку рекреації та шляхи розвитку рекреаційної діяльності;
- розвиток творчих здібностей майбутнього педагога дозвіллевої сфери;
- навчання студентів творчо застосовувати здобуті знання у практичній діяльності спеціалістів у галузі дозвілля;
- підвищення загальної культури майбутніх фахівців;
- самовдосконалення та самовиховання студентів.

II. Основні програмні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	ПРН 2. Знати психолого-педагогічні особливості навчання, виховання та розвитку різних вікових груп населення у сфері культурно-освітнього дозвілля.	ФК6. Здатність організувати соціально-культурну, розвивальну діяльність усіх вікових груп населення.
2.	ПРН 3. Здатність впроваджувати новаторський досвід роботи з дітьми, підлітками, дорослими, людьми похилого віку, залучати їх до активної культурно-дозвілдової діяльності.	ФК7. Здатність демонструвати виконавські, інтерпретаційні та артистичні вміння.
3.	ПРН 5. Уміти застосовувати інноваційні методи та креативні освітні технології в процесі проведення комплексних культурно-освітніх заходів з урахуванням різновікового підходу	ЗК3. Здатність використовувати управлінські технології, адекватні цілям соціально-культурної діяльності, техніку міжособистісної взаємодії з людьми різних вікових категорій.

III. Тематичний план освітнього компоненту

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Семінарські	Практичні/	СРС	Аудиторні	Лекції	Семінарські	Практичні	СРС
1.	Модуль 1. <i>Теоретичні основи рекреаології дозвілля</i>	16	6	6	4	30	6	4	2	2	45
1.1	Рекреація та її роль в організації дозвілдової діяльності.	6	2	2	2	10	2	2			15
1.2	Характеристика сучасних концепцій рекреаології дозвілля	4	2	2		5	2	2			10
1.3	Рекреаційні потреби. Рекреаційний час	2		2		10	2		2		10
1.4	Рекреаційний простір	4	2		2	5					10
	Модуль 2. <i>Особливості рекреаційної діяльності</i>	14	4	4	6	30	4	2	-	2	35
2.1	Рекреаційна діяльність.	6	2	2	2	10	2	2			10
2.2	Рекреаційні програми	4		2	2	10					10

2.3	Культурно-розважальні рекреаційні технології	4	2		2	10	2			2	15
Разом:		30	10	10	10	60	10	6	2	2	80

IV. Зміст навчальної дисципліни

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
1.	Модуль 1. Теоретичні основи рекреалогії дозвілля		
1.1	<p>Тема 1. Предмет, завдання та основні поняття навчальної дисципліни «Рекреалогія дозвілля».</p> <p><i>Зміст теми.</i> Формування рекреалогії як науки. Зародження і становлення шкіл рекреалогії в Європі та США. Понятійний апарат рекреалогії. Поняття дозвілля, відпочинку, рекреації, рекреаційних потреб, рекреаційного часу, рекреаційного простору, рекреаційної діяльності, рекреаційної системи.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-5; 10-11; 17.</i></p>	6	2
1.2	<p>Тема 2. Загальна характеристика сучасних концепцій рекреалогії дозвілля</p> <p><i>Зміст теми.</i> Теоретичні школи рекреації. Концептуальність поглядів на рекреацію. Напрями філософських поглядів на зміст рекреації. Теорії рекреації. Рекреаційні концепції середнього рівня.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-5; 10-11.</i></p>	4	2
1.3	<p>Тема 3. Рекреаційні потреби. Рекреаційний час</p> <p><i>Зміст теми.</i> Рекреаційні потреби як усвідомлена необхідність у відновленні та розвитку фізичних і духовних сил дитини. Критерії віднесення потреб до категорії рекреаційних. Фактори впливу на рекреаційні потреби молоді. Ієрархічні рівні рекреаційних потреб. Зв'язки між групами рекреаційних потреб. Попит на рекреаційну діяльність. Поняття вільного часу, його форми. Еволюція концепції вільного часу в XXI ст. Поняття рекреаційного часу, його властивості. Види та класифікація рекреаційного часу.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1-5; 13.</i></p>	2	

1.4	<p>Тема 4. Рекреаційний простір</p> <p><i>Зміст теми.</i> Рекреаційний простір як частина соціального простору. Рівні рекреаційного простору. Елементи діяльності щодо організації рекреаційного часу. Умови організації рекреаційного простору. Мірність рекреаційного простору і параметри, що її характеризують. Співвідношення рекреаційного простору й часу та його прояви. Тематичні парки та музеї як рекреаційний простір.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> 1-5;7; 21.</p>	2	
2.	Модуль 2. Особливості рекреаційної діяльності		
2.1	<p>Тема 1. Рекреаційна діяльність</p> <p><i>Зміст теми.</i> Дуалізм поняття “рекреаційна діяльність”. Рекреаційна діяльність як форма дозвілєвої діяльності дітей та молоді. Рекреаційна діяльність як специфічна діяльність суспільства щодо організації умов для задоволення потреб у відпочинку. Функції рекреаційної діяльності. Зв’язок функції рекреаційної діяльності з природним середовищем. Специфічні риси рекреаційної діяльності, упорядкованість і періодичність. Цикл як форма організації рекреаційної діяльності. Класифікація рекреаційної діяльності. Рекреаційна діяльність бібліотек.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> 6;9;12;16.</p>	6	2
2.2	<p>Тема 2. Рекреаційні програми</p> <p><i>Зміст теми.</i> Поняття рекреаційної програми. Функції рекреаційних програм. Типи рекреаційних програм. Методика створення рекреаційних програм. Карти рекреанта. Створення рекомендаційних програм. Розробка вибраної програми. Рекреаційні програми музеїв як дозвілєвих закладів.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> 1-5; 14.</p>	4	
2.3	<p>Тема 3. Культурно-розважальні рекреаційні технології</p> <p><i>Зміст теми.</i> Культурно-дозвілєва діяльність та культурно-розважальні технології як сфера рекреації. Види культурно-розважальних технологій. Характеристика та структура рекреаційної анімації. Дозвілєва анімація. Рекреаційні ігри. Музична та танцювальна анімація. Рекреаційні інвентивні заходи. Заклади індустрії дозвілля, розваг і культурного відпочинку як суб’єкти надання культурно-розважальних рекреаційних послуг. Природа та основні характеристики процесу розваги. Дозвілєві центри. Клубні заклади. Особливості клубної рекреаційної діяльності.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> 10; 16;19-20.</p>	4	2

4.2. Плани семінарських, практичних, занять

Модуль 1. Теоретичні основи рекреології дозвілля

Семінарське заняття 1. Сутність і мета навчальної дисципліни «Рекреалогія дозвілля»

1. Рекреація як соціально-економічне явище
2. Сутність рекреології дозвілля як міждисциплінарної наукової дисципліни.
2. Основні категорії рекреології.
3. Загальні функції рекреаційної діяльності.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-2; 5; 14

Семінарське заняття 2. Порівняльний аналіз сучасних концепцій рекреології дозвілля

1. Теоретичні школи рекреації.
2. Концептуальність поглядів на рекреацію.
3. Напрями філософських поглядів на зміст рекреації.
4. Теорії рекреації.
5. Рекреаційні концепції середнього рівня.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-5; 10-11.

Семінарське заняття 3. Тематичні парки як рекреаційний простір

1. Тематичні парки як культурно-розважальні заклади та їх рекреаційні послуги і технології.
2. Соціально-культурні умови організації рекреаційного дозвілля в тематичних парках
3. Форми організації рекреаційного дозвілля в тематичних парках.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-5; 7; 21.

Практичне заняття 1. Основи категоріального апарату рекреології

1. Понятійний апарат рекреології дозвілля.
2. Становлення рекреології як самостійної дисципліни.
3. Основні концепції рекреології: гуманоцентрована, економоцентрована та антропологічна.
4. Основні напрями розвитку рекреології. Зв'язок рекреології з іншими науками.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-5; 10-11; 17.

Практичне заняття 2. Фактори впливу на рекреаційні потреби

Проаналізувати фактори, що впливають на формування рекреаційних потреб індивідів.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-5; 13.

Модуль 2. Особливості рекреаційної діяльності

Семінарське заняття 4. Основні концепти рекреаційної діяльності і рекреаційного обслуговування

1. Сутність поняття «рекреаційна діяльність».
2. Основні форми рекреаційної діяльності.
3. Класифікація рекреаційної діяльності.
4. Сутність поняття «рекреаційне обслуговування».
5. Основні поняття, пов'язані з рекреаційним обслуговуванням.

6. Особливості надання рекреаційних послуг.

Рекомендовані інформаційні джерела: 6;9;12;16.

Семінарське заняття 5. Рекреаційні програми

1. Поняття рекреаційної програми.
2. Функції рекреаційних програм.
3. Типи рекреаційних програм.
4. Методика створення рекреаційних програм.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-5; 14.

Практичне заняття 3. Рекреаційна діяльність бібліотек

Вивчити і проаналізувати рекреаційні заходи бібліотек м. Києва.

Рекомендовані інформаційні джерела: 6;9;12;16.

Практичне заняття 4. Рекреаційна функція музеїв

Вивчити і проаналізувати рекреаційні заходи музеїв м. Києва.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1-5;7; 21.

Практичне заняття 5. Рекреаційні івентивні заходи

Розкрити типологію та класифікацію рекреаційних заходів, категорії івентів за тематикою.

Рекомендовані інформаційні джерела: 9; 19.

4.3. Організація самостійної роботи студентів

Модуль 1. Теоретичні основи рекреалогії дозвілля

1. Схарактеризувати передумови розвитку рекреалогії.
2. Укласти термінологічний словник до тем модуля.
3. Підготувати презентацію «Рекреаційні послуги парків культури і відпочинку м. Києва».
4. Проаналізувати проблеми й перспективи розвитку рекреаційної сфери в Україні.

Модуль 2. Особливості рекреаційної діяльності

1. Укласти термінологічний словник до тем модуля.
2. Підготувати презентацію «Найбільші за масштабом проведення рекреаційні заходи м. Києва».
3. Розробити алгоритм проведення масового пізнавально-розважального івентивного заходу.

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю.

Методи усного контролю: індивідуальне опитування.

Методи письмового контролю: письмові контрольні завдання, творча робота, захист мультимедійної презентації.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю – іспит.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

"Відмінно" (90-100 балів) - виставляється студенту, якщо його відповідь на питання свідчить про глибокі, всебічні знання навчально-програмного матеріалу щодо наукових та практичних засад соціальної профілактики, основної й додаткової літератури, рекомендованої програмою дисципліни, який повно відповів на всі питання, а також показав здібності самостійно і творчо аналізувати та застосовувати практично основні форми та методи соціальної профілактики у соціально-виховній діяльності.

"Добре"(70-89 балів) - виставляється студенту, який при виконанні питання з навчальної дисципліни «Соціальна профілактика» продемонстрував засвоєння навчально-програмного матеріалу. Оцінка "добре" виставляється студентам, які показали достатні знання щодо упровадження принципів профілактичної діяльності, превенції та запобігання в зміст діяльності закладів освіти, здібність до самостійного мислення та виконання завдань, проте їх відповідь містила неточності, не має чіткої логіки подання матеріалу, не визначається креативністю.

"Задовільно" (60-69 балів) - виставляється студенту, який, відповідаючи на питання, виявив знання основного програмного матеріалу щодо застосування основних засад соціальної профілактики у професійній діяльності педагога-організатора і в обов'язку який вимагає подальшого поглиблення знань для успішної роботи. Оцінка "задовільно" виставляється тим студентам, які допустили помилки (неточності) при відповіді на питання з навчальної дисципліни «Соціальна профілактика» або мають потенційні можливості (резерви) для їх засвоєння під керівництвом викладача.

"Незадовільно" (0-60 балів) - виставляється студенту, який при відповіді на питання з навчальної дисципліни «Соціальна профілактика» допустив серйозні помилки, не показав знань з навчально-програмного матеріалу.

VI. Навчально-методична карта дисципліни (Додаток А).

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Величко В.В. Організація рекреаційних послуг: навч. посібник. Х.: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2013. 202 с.
2. Замкова А.В., Гусева О.В. Рекреалогія: конспект лекцій з дисципліни. Частина I. Одеса: ОДЕУ, 2010 р. 76 с.

3. Замкова А.В., Гусева О.В. Рекреалогія: конспект лекцій з дисципліни. Частина II. Одеса: ОДЕУ, 2012 р. 80 с.
4. Основи рекреалогії (економіко-екологічний та маркетинговий аспект): навч. посіб. / І.О. Гродзинська, С.Г. Нездоймінов, О.В. Гусева, А.В. Замкова. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 264 с.
5. Стафійчук В. І. Рекреалогія: навч. посіб. К.: Альтерпрес, 2008. 264 с.

Допоміжні

6. Ківшар Т.І. Рекреаційна функція бібліотеки початку ХХІ століття. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Педагогічні та рекреаційні технології в сучасній індустрії дозвілля", Київ, 4-6 червня 2004 р. Київ, 2004. С.76-78.
7. Ковальчук Т.І. Соціально-культурна роль музею у формуванні особистості. URL : <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pedagogica/article/viewFile/450/427>.
8. Копієвська О. Р. Використання сучасних рекреаційних технологій у парковій індустрії. https://tourlib.net/statti_ukr/kopievska.htm.
9. Кравченко О.В. Креативний потенціал рекреативної діяльності. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Педагогічні та рекреаційні технології в сучасній індустрії дозвілля", Київ, 4-6 червня 2004 р. Київ, 2004. С. 85-86.
10. Кусков А.С. Рекреационная география: учеб.-метод. комплекс. М.: Флинта, 2005. 494 с.
11. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України: навч. посібник. К.: Альтерпрес, 2007. С. 369
12. Петрова І. В. Бібліотека як центр дозвілля: педагогічний аспект. *Духовна культура як домінанта українського життятворення*: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 22-23 грудня 2005. К. : ДАКККіМ, 2005. Ч.1. С. 215-219.
13. Конспект лекцій з дисципліни «Рекреалогія» для студентів 2 курсу всіх форм навчання / І. М. Писаревський, А. А. Рябев, О. І. Угоднікова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017. 93 с.
14. Рекреалогія: опорний конспект лекцій/укл. І. В. Власенко. Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 63 с.
15. Рекреаційні комплекси світу : конспект лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 242 «Туризм» за усіма формами навчання / укл. А.Л. Помаза-Пономаренко. Харків : НУЦЗУ, 2020. 154 с.
16. Сидорчук Н.Г. Оновлення змісту педагогічних знань: рекреаційний аспект *Професійна освіта: методологія, теорія та технології*: зб. наук. праць. К.: Педагогічна думка, 2015. Вип. 2. С. 185-200.
17. Смаль І.В., Смаль В.В. Рекреація, туризм і дозвілля: тлумачення і співвідношення понять. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/smal.htm.
18. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.
19. Тринчук В.В. Івентивний туризм : конспект лекцій для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 242 «Туризм» освітньо-професійної програми «Туризм» денної та заочної форм навчання. Київ: НУХТ, 2019. 118 с.
20. Шибер О. Рекреація і дозвілля в парадигмі digital age. *Питання культурології*. 2018. Вип. 34. С. 189–198.
21. Шляхтина Л. М. Рекреационно-образовательная миссия современного музея: образование или развлечение. *Вопросы музеологии*. № 2 (8). 2013. С. 206-212.

VIII. Доповнення та зміни, внесені до робочої програми в 20__/20__ н.р.¹

---

¹ Доповнення та зміни до робочої програми додаються на окремому аркуші, затверджуються на засіданні кафедри на початку навчального року.

Навчально-методична карта дисципліни «Рекреалогія дозвілля».

Всього 90 год., з них: лекцій – 10 год, семінарів – 10 год., практичних – 10 год., самостійної роботи 60 год.

Тиж-день	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Модулі	Модуль 1									Модуль 2									
Назви модулів	Модуль 1. Теоретичні основи рекреалогії дозвілля									Модуль 2. Особливості рекреаційної діяльності									
Теми лекцій	1. Рекреація та її роль організації дозвіллевої діяльності.	2. Характеристика сучасних концепцій рекреалогії дозвілля	3. Рекреаційні потреби. Рекреаційний час	4. Рекреаційний простір						1. Рекреаційна діяльність	2. Рекреаційні програми	3. Культурно-розважальні рекреаційні технології							
Теми семінарських	1. Сутність і мета навчальної дисципліни «Рекреалогія дозвілля»	2. Порівняльний аналіз сучасних концепцій рекреалогії дозвілля	3. Тематичні парки як рекреаційний простір							4. Основні концепти рекреаційної діяльності і рекреаційного обслуговування	5. Рекреаційні програми								
Теми практичних					1. Основи категоріального апарату рекреалогії	2. Фактори впливу на рекреаційні потреби						3. Рекреаційна діяльність бібліоте	4. Рекреаційна функція музеїв	5. Рекреаційні івентивні заходи					
Само-стійна робота	Виконання модульних завдань - 20 балів									Виконання модульних завдань – 20 балів									
Вид контролю	Контрольна робота - 10 балів									Контрольна робота – 10 балів									
Форма контролю	Іспит – 40 балів																		